

UPUTSTVO AUTORIMA O NAČINU PRIPREME ČLANKA ZA ČASOPIS ARHEOLOGIJA I PRIRODNE NAUKE

Redakcija časopisa *Arheologija i prirodne nauke* odlučila je da primenom *Akta o uređivanju naučnih časopisa* Ministarstva za nauku i tehnološki razvoj Republike Srbije, kojim se uređuje opremanje naučnih časopisa u celini, unapredi dosadašnji kvalitet časopisa i na taj način doprinese njegovom potpunijem uključivanju u međunarodni sistem razmene naučnih informacija.

Časopis *Arheologija i prirodne nauke* posvećen je temama iz naučnih oblasti arheologije, istorije arhitekture, istorije umetnosti, antropologije, arheozoologije, arheobotanike, geofizike, računarskog inženjerstva i ostalih naučnih disciplina i tehnika.

Časopis *Arheologija i prirodne nauke* objavljuje originalne, prethodno neobjavljene radove: originalne naučne radove, pregledne radove, izveštaje sa iskopavanja, kritike i prikaze.

Jezici na kojima se mogu predati članci su engleski, nemački ili francuski. Ukoliko je rad napisan na engleskom jeziku, rezime može biti na srpskom (za domaće autore) ili engleskom (za strane autore), dok kod članaka predatih na nemačkom ili francuskom, rezimei moraju biti na engleskom jeziku.

Članci koji se predaju redakciji časopisa *Arheologija i prirodne nauke* moraju biti opremljeni na standardni način. Svaki tekst koji se predaje treba da sadrži: naslov; ime autora; naziv ustanove (afiliacija); apstrakt; ključne reči; osnovni tekst; rezime; grafičke priloge sa listom ilustracija; bibliografiju; kontakt podatke.

1. Naslov treba da bude kratak i jasan, i da što vernije opiše sadržaj članka. U naslovu treba da se koriste reči prikladne za indeksiranje i pretraživanje. Ako takvih reči nema u naslovu, poželjno je da se naslovu pridoda podnaslov. Naslov se piše u petom ili šestom redu ispod gornje margine velikim masnim (bold) slovima veličine 14 (pts).

2. Autor ili autori članka treba da navedu svoje puno ime i prezime.

3. Autor ili autori treba da navedu zvaničan naziv i sedište ustanove u kojoj su zaposleni, a eventualno naziv i sedište ustanove u kojoj su obavili istraživanja čije rezultate sada objavljuju. Kod složenih institucija navodi se ukupan naziv (na pr.: Univerzitet u Beogradu, Filozofski fakultet, Odeljenje za arheologiju, Beograd).

4. Apstrakt je kratak prikaz sadržaja članka (100-250 reči). Poželjno je da sadrže termine koji se često koriste za indeksiranje i pretraživanje članaka. Apstrakt treba da pruži podatke o cilju istraživanja, metodi, rezultatima istraživanja i zaključku. Apstrakte treba priložiti dvojezično (na srpskom jeziku, engleskom ili nekom drugom jeziku raširene upotrebe). Za sažetke na stranim jezicima nužno je obezbediti kvalifikovanu lekturu, odnosno gramatičku i pravopisnu ispravnost.

5. Ključne reči treba da budu termini koji najbolje opisuju sadržaj članka za potrebe indeksiranja i pretraživanja. Treba ih navoditi na osnovu nekog međunarodnog izvora (popisa, rečnika, tezaurusa) koji je najšire prihvaćen, kao što je lista ključnih reči Web of Science. Broj ključnih reči ne treba da bude veći od 10.

6. Članci ne bi trebalo da prelaze dva autorska tabaka (32 strane), u formatu A4 uključujući napomene i ilustrativni deo. Tekst treba uraditi kompjuterski u fontu Times New Roman ili Arial (12 pts), MS Office Word 97 ili novijim, sa proredom 1,5 i marginama 2,54cm. Osnovni tekst ne sme da sadrži ilustracije, već se one se predaju kao posebni fajlovi.

7. Rukopisi se predaju isključivo na srpskom jeziku u ćirilčnoj verziji pisma (sa podrškom Serbian (Cyrillic)). Ukoliko autor želi da rad pisan na srpskom jeziku preda za štampu u verziji prevedenoj na engleski ili neki drugi jezik raširene upotrebe u međunarodnoj komunikaciji, dužan je da navede ime prevodioca, odnosno lektora koji je tekst priredio za štampu na stranom jeziku. Pored toga, radu pisanom na nekom od stranih jezika treba dodati apstrakt i rezime na srpskom jeziku. Reči, navodi i naslovi pisani na nekom od stranih jezika treba da budu napisani u svom izvornom obliku.

Napomene mogu biti sastavni deo osnovnog teksta. Treba da sadrže manje važne podatke ili odgovarajuća objašnjenja. One nisu zamena za citiranu literaturu. (Poseban odeljak ovog Uputstva govori o načinu citiranja koji treba primenjivati prilikom pisanja tekstova).

8. Rezime treba da sadrži isto što i apstrakt, ali u proširenom obimu koji ne bi smeo da prelazi 1/10 obima osnovnog teksta. Posebno je poželjno da rezime bude u strukturalnom obliku. Za tekstove predate na engleskom jeziku, rezimei treba

da budu predati na srpskom jeziku. Za tekstove predate na nemačkom ili francuskom, predati rezime treba da budu na engleskom jeziku. Pored samog teksta rezimea na odgovarajućem jeziku treba predati naslov rada, ključne reči, kao i afilijaciju autora.

9. Grafički prilozi (fotografije, table, skice, grafikoni itd.) treba da budu dati na jednoobrazan način. Skenirane priloge treba priložiti u rezoluciji 600 dpi/inch, a fotografije u rezoluciji najmanje 300 dpi/inch u formatima TIFF, PSD ili JPG. Grafički prilozi se predaju kao poseban deo rada i ne treba da budu u sastavu osnovnog teksta. Naslove i tekstualne sadržaje ilustrativnih priloga treba priložiti dvojezično (na jeziku rada, na engleskom ili nekom drugom jeziku raširene upotrebe).

10. Citirana literatura obuhvata bibliografske izvore (članke, monografije itd.) i u radu se navodi u vidu referenci u fusnotama i spiska literature / bibliografije na kraju teksta. Ona je je sastavni deo svakog naučnog rada, sa precizno navedenim bibliografskim jedinicama (referencama) koje su citirane. Literatura se navodi na dosledan način, redosledom koji zavisi od standarda navođenja u tekstu i koji je preciziran ovim uputstvom. Literatura se u bibliografiji ispisuje na jeziku i pismu na kome je objavljena. U slučajevima kada je publikacija štampana dvojezično, sve podatke treba navesti dvojezično takođe, ili ukoliko je rezime štampan na drugom jeziku, onda navesti naslov rezimea na tom jeziku.

Način navođenja u bibliografiji:

Popović, I. 2009

Gilt Fibula with Christogram from Imperial Palace in Sirmium (Резиме: Позлаћена фибула са христограмом из царске палате у Сирмијуму) *Starinar* LVII (2007): 101-112.

Publikacije štampane ćirilničnim, grčkim ili bilo kojim drugim nelatiničnim pismom, transkribuju se na latinicu u skladu sa standardima Američkog bibliotečkog društva i Kongresne biblioteke SAD (<http://www.loc.gov/catdir/cpso/roman.html>), npr:

Citat u tekstu/fusnoti: (Поповић 1988: 67)

Način navođenja u bibliografiji:

Поповић, И. 1988

Античко оруђе од гвожђа у Србију, Београд: Народни музеј.

(Popović, I. 1988

Античко оруђе од гвожђа у Србији, Београд: Народни музеј).

11. Sastavni delovi bibliografskih jedinica

(autorska imena, naslov rada, izvor itd.) navode se u skladu sa usvojenom formom navođenja. Redakcija časopisa *Arheologija i prirodne nauke* prihvatila je preporuku Ministarstva za nauku i tehnološki razvoj i odlučila da autori treba dosledno da primenjuju pravila citiranja i navođenja literature prema uzoru na sistem koji navodimo u daljem delu teksta.

U primerima koji slede navedene su najčeće citirane vrste referenci:

I KNJIGE (MONOGRAFIJE)

1. Autorizovane knjige

a. jedan autor

u tekstu: (Popović 2006)

u literaturi:

Prezime, Inicijal imena. Godina

Naslov monografije (u kurzivu), Mesto izdanja: Izdavač.

Popović, I. 2006

Roma aeterna inter Savum et Danubium, Works of Roman Art from the Petrović-Vasić Collection, Belgrade: Archaeological Institute.

- Potrebno je navesti i naziv serije i broj:

Mirković, M. 1968

Rimski gradovi na Dunavu u Gornjoj Meziji, Dissertationes 6, Beograd: Arheološko društvo Jugoslavije.

Papazoglu, F. 1969

Srednjobalkanska plemena u predrimsko doba (Tribali, Autarijati, Dardanci, Skordisci i Mezi), Djela 30, Centar za balkanološka ispitivanja 1, Sarajevo: Akademija nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine.

b. dva ili tri autora

Između imena prvog i drugog autora, ili drugog i trećeg u bibliografskoj jedinici na srpskom jeziku treba da stoji veznik **i** (ćirilničnim pismom, ako je bibliografska jedinica na ćirilici, a latiničnim **i**, ako je na latinici). Ako je rad naveden u literaturi na engleskom ili nekom drugom stranom jeziku, treba da stoji (bez obzira na korišćeni jezik) engleski veznik and.

u tekstu: (Popović i Borić-Brešković 1994: 16-18) u literaturi:

Popović, I. i Borić-Brešković B. 1994

Ostava iz Bele Reke, Arheološke monografije 7, Beograd: Narodni muzej.

Ivanišević, V., Kazanski, M. and Mastykova, A. 2006

Les necropoles de Viminacium a l'Epoque des Grandes Migrations, Monographies 22, Paris: Association des Amis du Centre d'Histoire et Civilisation de Byzance.

c. četiri i više autora

Za knjige štampane ćirilicom koje imaju četiri i više autora, u osnovnom tekstu navodi se samo ime prvog autora i dodaje se u nastavku **i dr.** Za knjige štampane latinicom koristi se u nastavku skraćeni- ca *et al.* Skraćeniца *etc.* koristi se u slučajevima kada ima više od tri suizdavača ili mesta izdanja.

2. Autorizovane knjige sa pridodatim imenom urednika

u tekstu: (Jeremić 2009: 40)

u Literaturi:

Jeremić, G. 2009

Saldum, Roman and Early Byzantine Fortification, ed. S. Perić, Cahiers des Portes de Fer, Monographies 6, Belgrade: Institute of Archaeology.

3. Priredene knjige (umesto autora - urednik, priređivač, prevodilac) - (ur.), (ed., eds.), (prev.).

u tekstu: (Popović 1994)

u Literaturi:

Popović, I. (ur.) 1994

Античко сребро у Србији, Београд: Народни музеј.

u tekstu: (Morris 2002)

u Literaturi:

Morris, I. (ed.) 2002

Classical Greece-Ancient Histories and Modern Archaeologies, Cambridge: Cambridge University Press.

u tekstu: (Hurst and Owen 2005)

u Literaturi:

Hurst, H. and Owen, S.(eds) 2005

Ancient Colonizations-Analogy, Similarity and Difference, London: Duckworth.

u tekstu: (Радојчић 1960)

u Literaturi:

Радојчић, Н. (prev.) 1960

Законик цара Стефана Душана 1349. и 1354. Београд: Српска академија наука и уметности.

4. Knjiga bez naznačenog autora

u tekstu: (Anon. 1985)

u Literaturi:

Anon. 1985

Anonymi Peri strategias, The Anonymous Byzantine Treatise on Strategy, *Three Byzantine Military Treatise* (trans. G.T. Dennis), Washington DC.

5. Istovremeno citiranje i navođenje više knjiga istog autora

a. pisanih različitim pismom

u tekstu: (Поповић 2002: 23-26; Popović 2006: 33)

u Literaturi:

Поповић, И. 2002

Накит са Јухора, остава или сакрални тезаурус, Археолошке монографије 14, Посебна издања 36, Београд: Народни музеј и Археолошки институт.

Popović, I. 2006

Roma Aeterna inter Savum et Danubium, Works of Roman Art from the Petrović-Vasić Collection, Belgrade: Archaeological Institute.

b. pisanih iste godine

u tekstu: (Dawkins 1996a; Dawkins 1996b)

u Literaturi:

Dawkins, R. 1996a

Climbing Mount Improbale, London: Viking.

Dawkins, R. 1996b

River out of Eden, London: Pfoenix.

6. Citiranje i navođenja poglavlja i odeljka u knjizi (zborniku radova)

u tekstu: (Петровић 1997: 87-90)

u Literaturi:

Петровић, Б. 1997

Накит, у: *Античка бронза Сингидунума*, ур. С. Крунић, Београд: Музеј града, 85-117.

u tekstu: (Samson 1970: 44-68)

u Literaturi:

Samson, C. 1970

Problems of information studies in history, in: *Humanities information research*, S. Stone, ed., Sheffield: CRUS, 44-68.

7. Prevedene knjige

u Literaturi:

Vajron, Dž. G. 2005 (1812)

Čajld Harold, predgovor Z. Paunović, prevod i predgovor N. Tučev, Београд: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva.

8. Knjige i članci objavljeni u elektronskom obliku

u tekstu: (Fishman 2005: 11)

u Literaturi:

Fishman, R. 2005

The rise and fall of suburbia, [e-book], Chester: Casle Press. Available through Anglia Ruskin University Library. <http://libweb.anglia.ac.uk>>[pristupljeno 5 juna 2005].

II RADOVI OBJAVLJENI U ZBORNICIMA, AKTIMA KONGRESA I SLIČNO**Prezime, Inicijal imena. Godina**

Naslov rada, Naslov zbornika (kurziv), ur. Inicijal imena. Prezime, Mesto izdanja: Izdavač, broj strane.

Брукнер, О. 1987

Импортована и панонска керамичка продукција са аспекта друштвено-економских промена, у: *Почеци романизације у југоисточном делу провинције Паноније*, ур. М. Стојанов: Нови Сад: Матица српска, 25-44.

Potrebno je navesti i podatke o seriji:

Петровић, П. 1997

Римљани на Тимоку, у: *Археологија источне Србије* (Научни скуп Археологија источне Србије, Београд-Доњи Милановац, децембар 1995), ур. М. Лазих, Центар за археолошка истраживања 18: Београд: Филозофски факултет, 115-131.

III PERIODIKA**Prezime, Inicijal imena. Godina**

Naslov rada, Naziv časopisa (kurziv) broj časopisa: broj strane.

Бајаловић-Хаџи-Пешић, М. 2001

Налази хабанске и постхабанске керамике у Србији, *Годишњак града Београда* 47-48 (2000-2001): 107-121.

- За часописе чији су називи слични, иза назива часописа у заградџи треба навести место изданја:

Анђелковић, Б. 1988

Праисторијски налази са локалитета Јелица-Градина, *Зборник радова Народног музеја* (Чачак) 18: 81-85.

Анђелковић, Б. 1994

Први резултати анализе мумије из Народног музеја у Београду, *Зборник Народног музеја* (Београд) 15-1: 153-159.

- *Старинар* се, зависно од године изданја, наводи пуним називом:

године 1884-1895 *Старинар Српског археолошког друштва*

године 1906-1914 [новог реда] *Старинар* (н.р.)

године 1922-1942 [трећа серија] *Старинар* (т.с.)

године 1950-2010 [нова серија] *Старинар* (т.с.)

- Уколико се година излажења и година за коју часопис излази разликују, навести и другу годину у заградџи:

Жеравица, З., и Жеравица, Ј. 1979

Средњовековно насеље у Поповици код Неготина, *Старинар* (н.с.) 28-29 (1977-1978): 201-211.

Rad u štampi / u pripremi

- (у штампи), у тексту на енглеском језику (in press)

- (у припреми), у тексту на енглеском језику (forthcoming).

у тексту: (Јовановић, у штампи)

у литератури:

Јовановић, А. (у штампи)

Бор и околина у античком периоду, у: *Бор и околина у праисторији, антици и средњем веку*, ур. М. Лазих, Бор и Београд: Музеј рударства и металургије и Филозофски факултет.

IV ČLANCI IZ ELEKTRONSKIH ČASOPISA

Чланци преузети са интернета из електронских часописа наводе се на исти начин као штампани чланци, али се на крају додаје пунa вџб адреса са <http://...>

V Doktorske disertacije i magistarske teze

Umesto mesta izdanja i izdavača navodi se naziv fakulteta/univerziteta gde je teza odbranjena.

у литератури:

Илић, О. 2005

Ranohrišćanski pokretni nalazi na području dijeceze Dakije od IV do početka VII veka, Magistarski rad, Filozofski fakultet, Univerzitet u Beogradu.

Patch, D. C. 1991
The Origin and Early Development of Urbanism in Ancient Egypt: A regional Study, Ph.D thesis, University of Pennsylvania.

VI Popularni magazini/časopisi i novinski članci

u tekstu: Кашанин, М. 1929

u literaturi:

Кашанин, М. 1929

Музеј савремене уметности, *Политика*, 23. јул, 7-8.

12. Sve reference citirane u tekstu navode se po azbučnom (abecednom ukoliko je tekst na engleskom ili nekom drugom jeziku) redosledu inicijala u prezimenu autora ili početnog slova u nazivu dela (ako autor ili urednik nisu naznačeni).

Predaja radova

13. Prilikom predaje rukopisa, autor treba da navede i svoje kontakt podatke u posebnoj fajlu: adresu ustanove u kojoj je zaposlen i svoju e-mail adresu. Ako ima više autora, navode se kontakt podaci samo prvog autora. Takođe autor je dužan da navede naziv i šifru projekta, odnosno naziv programa u okviru kojeg je članak nastao, kao i naziv institucije koja je finansirala projekat.

14. Svaki od prispelih naučnih radova redakcija časopisa proslediće anonimnim recenzentima. O postupku recenzije, dužnostima i obavezama autora, recenzenata i redakcije, autori se mogu informisati u AKTU O UREĐIVAČKOJ POLITICI časopisa *Arheologija i prirodne nauke*.

15. Radove pripremljene za štampu treba predati sekretaru redakcije. Pored kopije teksta u štampanoj verziji, rad treba dostaviti i u elektronskoj formi na CD-u. Radove pripremljene za štampu treba predati sekretaru redakcije. Pored kopije teksta u štampanoj verziji, rad treba dostaviti i u elektronskoj formi na CD-u ili putem e-meil pošte.

- Štampana verzija rada treba da bude uređena na sledeći način: 1. naslov rada; 2. ime, srednje slovo i prezime autora; 3. afilijacija autora; 4. apstrakt ; 5. ključne reči; 6. osnovni tekst; 7. rezime; 8. bibliografija; 9. ilustrativni deo; 10. spisak ilustracija; 11. kontakt podaci (adresa ili e-mail).

- Digitalna verzija rada treba da sadrži više fajlova: 1. Word fajl u kome su sadržani prvih šest delova rada (1. naslov rada; 2. ime, srednje slovo

i prezime autora; 3. afilijacija autora; 4. apstrakt ; 5. ključne reči; 6. osnovni tekst); 2. Word fajl sa rezimeom rada; 3. Word fajl sa citiranom bibliografijom; 4. folder sa grafičkim priložima; 5. Word fajl sa spiskom ilustracija (dvojezično, na srpskom i engleskom jeziku ili nekom drugom jeziku raširene upotrebe) ; 6. Word fajl sa kontakt podacima.

Rukopisi će biti primljeni samo ukoliko su pisani i opremljeni u skladu sa navedenim pravilima. Ukoliko se autor ne složi sa zahtevima Redakcije, ne uvaži primedbe recenzenta, ili intervencije lektora, rad neće biti štampan. Izmene tekstova nakon dostavljenih recenzija nisu dozvoljene, osim ukoliko se odnose na primedbe recenzenata. Redakcija zadržava pravo da od autora traži da ilustrativne priloge neodgovarajućeg kvaliteta zameni odgovarajućim.

Za dodatna objašnjenja možete se obratiti sekretaru redakcije dr Oliveri Ilić (adresa: Arheološki instiut, Kneza Mihaila 35/IV 11000 Beograd; tel. 381 (0)11 2637 191 ili na e-mail adresi: o.ilic@ai.sanu.ac.rs. olivera.arh011@gmail.com

Redakcija časopisa
ARHEOLOGIJA I PRIRODNE NAUKE